בְּתוֹךְ הַנַּחַל

דִּבּוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים, מְעוֹרְרִים, מְעִירִים וּמְחַזְּקִים לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, אֲשֶׁר **בְּתוֹךְ הַנַּחַל** נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה נִמְצָאִים, וּמִתּוֹךְ נַחַל קָדוֹשׁ זֶה נוֹבְעִים, לְהַחֲיוֹת נְפָשׁוֹת עַם יִשְׂרָאֵל הַצְּמֵאִים, שֶׁנִּשְׁמְעוּ עַל־יְדֵי הָאִי״שׁ אֲשֶׁר עַל הָעֲדָה, כְּבוֹד קְדֻשַּׁת מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ, עֲטֶרֶת רֹאשֵׁנוּ, חִיּוּת נַפְשֵׁנוּ, רֹאשׁ חֲבוּרָתֵנוּ חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב הָרַה״ג **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעְזֶער** שְׁלִיטָ״א

פרשת תרומה תשפ״ג [פנימי, בלתי מוגה]

ליל שבת קדש

בליל שבת קדש פרשת תרומה תשפ״ג, דיבר מו״ר שליט״א דיבורים נוראים ונפלאים מענייני לימודי הפרשה

פתח ואמר מו״ר שליט״א: שבת קודש **פרשת תרומה**, הוא זמן מסוגל מאד שאדם יזכה **לבנות את עצמו**, כי הרי בפרשה זו אנו קורין על כל ענייני הקמת המשכן עם כל כליו וכו׳, וכן הוא אצל האדם, שיש אצלו בנפשו כל ענייני כלי המשכן, ויכול בעצמו ג״כ לזכות לעבוד את העבודות הקדושות שהיו במשכן ובמקדש.

הנה זכינו בזכויות חנם להתקרב אל רבינו, שהוא זה שפתח לנו את שערי התורה והתפילה.

זכינו שרבינו פתח לנו את שערי התפילה: רבינו גלה לנו את סוד מעלת ההתבודדות, שאדם יזכה לפרש כל שיחתו אליו יתברך בתמימות ופשיטות גמור, ורבינו אמר בפירוש שזו דרך חדשה אבל ישנה, כי זו היתה דרכם של האבות הקדושים, שהתבודדו להקב״ה ופירשו לפניו כל שיחתם, ורק אח״כ - מחמת שהלכו ישראל בגלות, תיקנו אנשי כנסת הגדולה את סדר התפילה, שיהא שגור על לשון כולם, ולא ישתכח התפילה ח״ו, אבל בא רבינו ומחזיר אותנו חזרה להדרך הסלולה של אבותינו הקדושים, שמלבד ג׳ התפילות שיש לנו ביום - שזה צריך להיות חזק אצל האדם, חוק ולא יעבור - יפרש כל שיחתו לפניו יתברך בתמימות ופשיטות גמורה; זו נקראת עבודת התפילה.

וכן זכינו ע״י רביז״ל לעבודת התורה, שאדם יזכה לעבור ולטייל בכל חלקי התורה הקדושה, פשוטו כמשמעו, יזכה ללמוד תנ״ך, משניות, גמרא - בבלי ירושלמי תוספתא, מדרשים, זוהר ותיקונים, רמב״ם טור ושו״ע, כל ספרי התורה הקדושה, יזכה לעבור ולטייל אצל כולם.

ועל ידי שאדם זוכה להיות חזק בזה, הוא בונה את המשכן הפרטי שלו, בתוך הבית שלו הוא זוכה להמשיך את קדושת המשכן, ובמיוחד את ענין הארון הקודש שהיה בקודש הקדשים, שבתוכו מונחת התורה הקדושה.

חכמינו הקדושים אומרים (מגילה כט.) על הפסוק (יחזקאל יא, טז) ״וָאֱהִי לָהֶם לְמִקְדָּשׁ מְעַט״, שזה סובב והולך על בתי כנסיות ובתי מדרשות, וכשאדם זוכה לשבת וללמוד בתוך הבית, בזה מתקיים אצלו בחינת בית המדרש ממש, הבית נהפך לבית של תורה, בזה הוא זוכה ״לְמִקְדָּשׁ מְעַט״...

כי מלבד מה שאדם זוכה ללמוד בהיותו מחוץ לביתו - הן בכולל והן בשיעורי תורה [שבאמת זה חשוב מאד, זה חינוך נפלא לילדים שיודעים ״אבא הלך לשיעור תורה״] - יקבע לעצמו שיעורי תורה ג״כ בבית, איזו זכות זו לאדם שזוכה לשבת וללמוד שיעורי תורה בתוך ביתו, זה מביא אוויר של תורה בתוך הבית, זה מביא שלום בית, זה גורם חינוך קדוש וטהור לילדים!

וכל זה הוא ענין ארון הקודש שהיה בביהמ״ק, שבתוכו היה את התורה הקדושה, כי זה עיקר יסוד בנין הבית היהודי - שהולך בדרך התורה הקדושה, קול התורה נשמע בבית, בדרך התורה כל הליכות הבית, ואזי זוכים לארון הקודש של המשכן בשלימותו.

וזהו שכתוב בתחילת הציווי על עשיית הארון (שמות כה, י): ״וְעָשׂוּ אֲרוֹן עֲצֵי שִׁטִּים״ - 'ועשו' לשון רבים, מה שלא מצינו בשאר ציווים על עשיית הכלים [שבשאר הציווים לשון ״ועשית״], כי זה תפקיד קדוש של כל אחד ואחד, שיזכה ״לעשות״ את הארון הקדוש הזה ע״י התורה הקדושה, וזה שיתוף פעולה מלא של כל בני הבית, ועל כן שפיר כתיב ביה לשון רבים.

ולכן 'ארון' אותיות 'נראו', ענין של ראיה, היינו שיראו בני הבית את התורה שנלמדת על ידך, שתזכה להרבות התורה בבית עד שזה ייראה לבני המשפחה וכן לחוץ, שזה סוד

"וְצִפִּיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר מִבַּיִת וּמִחוּץ תְּצַפֶּנּוּ" - 'מבית ומחוץ' היינו הן בתוך הבית והן מחוצה לו, תראה להרבות בהתמדת התורה הקדושה, ושיהיה לך ציפייה קדושה לזה, שזהו "וְצִפִּיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר" - תצפה להיות קדוש וטהור, וזאת ע"י "מִבַּיִת וּמִחוּץ תְּצַפֶּנּוּ" - הן מבית והן מחוץ.

כי לכל אחד ואחד יש חלק בתורה, לכל אחד יש שייכות אל התורה, ואין אחד יכול לומר "אין לי רקע של לימוד תורה", כי בעצם לכל אחד יש רקע בתורה, קודם שיצא לאויר העולם, הוא למד בבטן אמו את כל התורה כולה, א"כ לכל אחד ואחד יש את הרקע הקדוש הזה, ואמנם קרה והתרחק ועשה מה שעשה - עתה ישוב אל התורה.

שזה הסוד שבאמצעו היה הארון עצי שיטים, ומחוץ ומפנים היה מצופה זהב טהור, 'זהב טהור' רומז על התורה הקדושה שטהורה היא, ומצופה בפנים זה סובב והולך על בר ישראל שזכה ללמוד את כל התורה כולה במעי אמו, והנה הוא יצא לאויר העולם, ובאמצע היו כל מיני "עצי שיטים" - לשון של 'שטויות', וכמובא בדברי חכמינו הקדושים, שזה בא לכפר על מעשה שיטים וכו', היינו שאדם נכשל במה שנכשל, ונפל היכן שנפל, שזה סוד הארון עצי שיטים שהיה באמצע. באה התורה ומגלה לנו שהיה מצופה זהב גם מבחוץ, היינו עתה שזכית להתעורר לתשובה, קיבלת התעוררות להתמדת התורה, אתה רוצה לחזור לזה - **אתה יכול!** עכשיו תקיים "וצפית אותו זהב טהור מבית ומחוץ" - 'מבית' כבר קיימת במעי אמך, עתה 'מבחוץ' - כאן בזה העולם, אחר שיצא חוץ למעי אמך, עכשיו תחזור להכל, ותזכה לתקן את הכל.

שזה סוד הכפורת שהיה מעל הכרובים, כדברי הפסוק: "וְעָשִׂיתָ כַּפֹּרֶת זָהָב טָהוֹר", שהוא היה כיסוי על הארון, רומז לאדם שעל ידי שיזכה להתמיד בלימוד התורה הקדושה, יזכה לכפרה אמיתית על כל מה שעשה ופגם וכו', העיקר שיזכה להתחדש תמיד כתינוק שנולד ממש.

ועל כן על הכפורת היו הכרובים, שזה סוד של התחדשות, כי דמות תינוקות היה להם, שמלמד לאדם איך יזכה לכפרה אמיתית ע"י התורה? אם יזכה להתחדש תמיד, להיות כתינוק שנולד ממש.

כי זה שייך אצל כל אדם, ולא רק אצל ילד, וכדאיתא בדברי רביז"ל (ליקו"מ ח"א סי' רפב) על דברי המשנה (שבת יא) החזן רואה היכן התינוקות קוראים,

החזן זה הצדיק, שהוא הרועה הנאמן של תינוקות של רבן ומלמדם הדרך ילכו בה והמעשה אשר יעשון, וכי מדובר רק על ילדים?... **מדובר על כל אחד ואחד מאיתנו, שאנחנו כמו ילדים, תינוקות של רבן, כתינוק שנולד, והצדיק הוא המלמד שלנו ומדריך אותנו הדרך הישרה והברורה!**

זה סוד הכרובים, ענין של התחדשות, ומבין שני הכרובים היה יוצא רוח הקודש, כמו שכתוב: "וְנוֹעַדְתִּי לְךָ שָׁם וְדִבַּרְתִּי אִתְּךָ מֵעַל הַכַּפֹּרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים אֲשֶׁר עַל אֲרוֹן הָעֵדֻת" וגו', ודיקא מעל ארון העדות, ששם היתה התורה הקדושה, ומוכרח שתהא שם התורה, וללא זה - ישנו איסור לשים את הכפורת, כדברי רש"י (כה, כא): **שבא ללמד שבעודו ארון לבדו בלא כפורת, יתן תחלה העדות לתוכו, ואחר כך יתן את הכפורת עליו, וכן מצינו כשהקים את המשכן, נאמר ויתן את העדות אל הארון** (שמות מ, כ.)**, ואחר כך ויתן את הכפורת על הארון מלמעלה** [המפרשים מסבירים, דהנה היאך שייך דברי רש"י, הלא בוודאי נותנין קודם העדות ואח"כ הכפורת, זהו הסדר הנדרש לפי המציאות, אך ההסבר הוא דמזהיר שלא יכסה הארון ורק אח"כ ילך להביא העדות ולהניחה בתוכו, אלא תחילה יניח העדות ורק אח"כ יכסה הארון], מה הלימוד בזה? מוהרא"ש הקדוש היה תמיד מבאר זאת, שבזה מונח יסוד גדול לחיי האדם: אתה שומע "רוח הקודש", "השגות", "גילויים", "חזיונות", אם זה לא מקושר אל התורה הקדושה, דע לך שהכל הבל הבלים ושטויות! מוכרח להיות מחובר אל התורה! על כן גילוי רוח הקודש היה מבין שני הכרובים דיקא כשהעדות מונח בתוך הארון, כי כשיש את התורה הקדושה - זה סימן על אמת! אם לא ח"ו - הכל שקר!

זהו הלימוד של הצדיקים, איך שאדם יזכה לחיים של תורה, יזכה להכניס את התורה בתוך הבית, לקבוע שיעורי תורה בבית, לילך בדרכי התורה, לחנך ילדים לאהבת התורה; איזה חינוך קדוש וטהור שזוכים לחנך ילד שיתמיד בלימוד התורה, וכשמסיים איזו מסכת - עושים מזה 'עסק' שלם! מראים את ההערכה שיש לתורה!

לא בחינם ביום של סיום מסכת נוהגין לעשות סעודת מצוה, ולא אומרים תחנון, כי הוא יום גדול מאד, וצריכים

להחדיר את זה בבית, שהילדים יגדלו ככה, עם האהבה לתורה, החיבור אל התורה, החשק ללמוד תורה!

זה ענין ארון הקודש שהיה במשכן, תכניס את הארון הקדוש הזה בתוך הבית שלך, בתוך הנשמה שלך, ותזכור היטב שאמנם זה מצופה מבפנים, למדת את כל התורה כולה כשהיית במעי אמך, והנה באמצע יש ארון עצי שיטים - עברת כל מיני שטויות ודברים לא טובים, אבל מבחוץ מצופה זהב טהור, אתה זוכה **לצפות** אל התורה שהיא **זהב** וכך להיות **טהור**, לזכות לכפרה אמיתית, שזה סוד הכפורת, ולהתחדש כתינוק שנולד, שזה סוד הכרובים.

לכל זה אנו זוכים ע"י התקרבות לצדיקים, כי הצדיקים הקדושים הם אלו שמגלים לנו את כל הלימודים הנפלאים הללו, ואילולי ההתקרבות אליהם ח"ו - לא היינו זוכים לדעת מכל זה.

ובמהות התקרבות לצדיק, נספר מבעל ההילולא של היום, הלא הוא הרה"ק ר' לייב שרה'ס זי"ע, שהיה צדיק קדוש ונורא, וצדיקים הפליגו בשבחו בצורה מופלאה, והכינוי "שרה'ס" הוא ע"ש אמו הרבנית שרה ע"ה, שהיתה צדקת, ובזכותה הוא נולד וגדל להיות צדיק קדוש, וקרוי על שמה.

ומעשה שהיה, שבתקופה ההיא, המלך רצה ליקח אשה, וצוה לחפש לו בכל המדינה [כמו אחשוורוש], אך לא היה לוקח נשואות, אלא רק פנויות.

והנה, השמועה עשתה לה כנפים, והורי הרבנית שרה דאגו מאד, תכף יבואו החיילים ויקחוה ח"ו, על כן מיהרו לדך לה איזה אדם אלמן מבוגר, כדי שתהא נשואה ולא תילקח אל המלך ח"ו.

באמת עשו הנישואין, והגיעו החיילים, אך לא נגעו כמובן, ואחר שחלפה לה הצרה, הגיע אבי האשה וביקש מאותו אדם לגרש את בתו, כי חלפה עברה לה הסכנה...

האיש לא רצה בשום פנים ואופן להתגרש, ונימוקו עמו שאם מן השמים כך סיבבו - כך רצון הקב"ה, ושאלו את האשה, ואמרה שאם כך חפץ בעלה, וידעה שהוא צדיק, הסכימה, ואמר לה בעלה שבזכות זה יזכו לבן קדוש, ובאמת נולד מהם הרה"ק ר' לייב זי"ע, שמכונה "שרה'ס" ע"ש אמו שרה ע"ה, שבגינה זכה למה שזכה.

בהיות הנער בגיל מצוות - בר מצוה, הביאתו אמו אל המגיד הקדוש

ממעזריטש, והיה זה יומיים אחר הסתלקות ה"אור החיים" הקדוש[א] בארץ ישראל [האוה"ח הק' הסתלק בט"ו תמוז תק"ג, וזה היה בי"ז תמוז תק"ג], והמגיד הקדוש נתן לו "דורון דרשה" חלק מנשמת האור החיים הקדוש... ובכח זה פעל הרה"ק ר' לייב גדולות ונצורות בקרב נשמות ישראל, והיה נסתר מאד מעיני העולם, ובהצנע לכת היה מקרב רבים תחת כנפי השכינה ומחזיר אותם בתשובה שלימה.

ר' לייב זי"ע היה ג"כ מתענה ומסגף עצמו הרבה מאד, והעיד עליו רבו הבעש"ט הקדוש שאינו מכריח עצמו בכוונה תחילה לצום, אלא מרוב שהוא משביע עצמו בהקב"ה ודבק בו בדביקות אמת - הוא שוכח לאכול...

מסופר עליו, שפעם "בין כסה לעשור" - בין ר"ה ליו"כ, יצא לדרכו להסתופף בצל רבו הבעש"ט הקדוש ביוה"ק [לפי החשבון הוא היה אצל הבעש"ט הקדוש במשך שבע עשרה שנה - משנת תק"ג עד תק"כ - שנת הסתלקות הבעש"ט, ואח"כ היה אצל המגיד ממעזריטש במשך כשלוש עשרה שנה].

והנה, בעת לכתו, נקלע לאיזו עיירה, וביקשוהו בני העיר שיישאר עמם ליו"כ, מחמת שבלעדיו לא יהיה להם מנין... נעתר לבקשתם, ונשאר שם.

הגיע עת "כל נדרי", והנה ישנם תשעה אנשים כולל ר' לייב... שאלם ר' לייב: הלא אמרתם שיש עימי מנין, ותרצו כל מיני תירוצים וכו', ולמעשה שאלם האם אין יהודי אחד בכל העיר? ואכן נזכרו שיש איזה יהודי משומד רח"ל שנפל לגמרי לשפל המדרגה, ולא שייך כלל וכלל לבוא אליו, יען כי התרחק לגמרי רח"ל...

הרה"ק ר' לייב מיד דרש וחקר היכן הוא היהודי הזה, והלך אליו, ונתוועד עמו משך שעה ארוכה, ודיבר עמו מה שדיבר, עד שעוררו לתשובה שלימה, ונעתר הלה לבוא לביהכנ"ס, וכל המעת-לעת של יו"כ הוא לא זז ממקומו, ורק בכה והתפלל וכו', וכשהגיע לאמירת "שמע ישראל" בתפילת נעילה, הוא צעק זאת בקול גדול - ונפח את נשמתו...

ענה ואמר ר' לייב: התכפר לו לגמרי, ואפשר עוד לצרפו למנין גם לתפילת ערבית...

א. על הסתלקות האור החיים הקדוש כולם ידעו מחמת שהיה זה בעת צאת השבת בא"י, ובאותם רגעים שהה הבעש"ט הקדוש בקרב בני היכלא קדישא בעת רעוא דרעוין - סעודה שלישית, ולפתע השתתק ואמר "כבה נר המערבי"... וכולם ידעו שהאור החיים הקדוש הסתלק אז.

מפה רואים גודל מעלת הצדיקים, איך שמזכים את האדם בתחית המתים ממש, מחיים מתים, שהנה אותו אדם היה בבחינת מת - והצדיק ממש החיה אותו, החזיר לו את חייו, ואדרבה, אפילו כשנפטר - מצרפו למנין מעריב...

וזה מה שאומר רבינו (ליקו"מ ח"א סי' ריד) שהצדיק מעלה את האדם משמ"ד לרצו"ן, כי הצדיק - שהוא מש"ה, עומד בין שמ"ד לרצו"ן [שמ"ד - 344, מש"ה - 345, רצו"ן - 346, הצדיק עומד באמצע ומעביר את האדם מן הטומאה לטהרה], וזה בדיוק היתה פעולתו של ר' לייב זי"ע, שהעלה את אותו משומד מתוך השמד שלו - אל רצון קדוש וטהור, כיסופים ורצונות קדושים של הקב"ה, וגילה לו איך שאפילו עבר מה שעבר, בחינת "עצי שטים", עשה שטויות, עתה הצדיק מעלה אותו, ולוקח את כל ה'**שטים**' ועושה מזה ש"י עולמות ומ"ט שערי קדושה [**שטי"ם אותיות ש"י מ"ט**], עדי זוכה לפדות נפשו ולזכות לדברים נפלאים בזה העולם.

הקב"ה יעזור לנו, שנזכה להיות מקורבים באמת לצדיקים אמיתיים, ונרבה בלימוד התורה, בבית ובחוץ, אנו וזרעינו וזרע זרעינו עד עולם, ונזכה בזכות זה לבנין ביהמ"ק בפועל ממש, אמן ואמן.

בוקר שבת קדש

בבוקר שבת קודש פרשת תרומה תשפ"ג, דבר מו"ר שליט"א דבורים נוראים ונפלאים בסיפורי מעשיות של רבינו, מעשה א' מאבדת בת מלך

פתח ואמר מו"ר שליט"א: אנחנו אוחזים בסיפור של אבדת בת מלך, שרביז"ל מספר איך השני למלך ממשיך בחיפוש ההר של זהב ומבצר של מרגליות, שזה ענין של כאו"א המחפש איך להוציא את נשמתו משבי הטומאה, ולזכות ל'הר של זהב' - תורה, 'מבצר של מרגליות' - תפילה.

היום קראנו בתורה על ארון הקודש שהיה במשכן, וכתיב (שמות כה, יא): "וְצִפִּיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר מִבַּיִת וּמִחוּץ תְּצַפֶּנּוּ", והוא רמז על התורה הקדושה - שהיתה בתוך הארון, נמצא

אפוא שיש קשר הדוק בין ענין של התורה לענין של 'זהב', ולכן שפיר 'הר של זהב' הוא ענין של התורה הקדושה.

והנה איתא, שבעת חורבן הבית, נגנזו הארון וכל הכלים, ויש להבין: היכן הם גנוזים? **הם גנוזים בתוך הנשמה של כל אחד ואחד מישראל!** לכל אחד ואחד יש את הארון הקודש - שרומז על התורה הקדושה, היינו לכל אחד יש קשר ושייכות אל התורה, ורק אם לא יטעה את עצמו, ויצית לרבינו הקדוש, יזכה לילך ולטייל בכל חלקי התורה הקדושה, וימצא בוודאי את ההר של זהב.

אך הנה, לזכות לדבר כזה - לגאול את הנשמה משביה - זה לא בא בקלות, קמים על האדם כל מיני מונעים ומעכבים, שזה מה שקרה להשני למלך, וכמו שממשיך רבנו לספר: **"אָמַר לוֹ (הָאָדָם הַמְשֻׁנֶּה לְהַשֵּׁנִי לַמַּלְכוּת): לְדַעְתִּי הֵיא שְׁטוּת"**, ועל כן מה לך לנסות לחפש, אין זה אלא שטות ודמיון, **"אַךְ מֵחֲמַת שֶׁאַתָּה מִתְעַקֵּשׁ"** - כי הוא היה עקשן גדול, ולא ויתר בשום פנים ואופן, שזה לימוד לכל אחד ואחד: בעבודת ה' צריך עקשנות! לא לעזוב! לא להרפות!

אכן אומר רביז"ל (ליקו"מ ח"א סי' קצו) על דברי המשנה (אבות ב) "אל תעש תפילתך קבע אלא רחמים ותחנונים", שלא יתעקש האדם שחפץ דייקא בפרנסה פלונית, זיווג פלוני, מקצוע פלוני, אלא יבקש מאתו יתברך בדרך של רחמים ותחנונים מה שצריך, ומה שיסובבו מן השמים - זה הכי טוב בשבילו, זה נקרא "עקשנות בתפילה", וכן יש "עקשנות בתורה", שאדם יושב ולומד בהתמדה, ולא מתעקש להקראות עי"ז 'גאון' או 'רבי' וכדו', אלא לומד תורה כי כך הוא רצון הקב"ה, ומתעקש בהתמדת התורה, זו נקראת עקשנות דקדושא, **"הִנֵּה אֲנִי מְמַנֶּה עַל כָּל הַחַיּוֹת, אֶעֱשֶׂה לְמַעֲנֵךְ וְאֶקְרָא לְכָל הַחַיּוֹת, כִּי הֵם רָצִים אֶת כָּל הָעוֹלָם, אוּלַי תֵּדַע אַחַת מֵהֶם מֵהַר וּמִבְצָר, כַּנַּ"ל"** - ובזה רואים איך שאם אדם מתעקש באמת, אזי כל מה שהיה נראה כבלתי יכולת עשיה, פתאום הוא רואה איך שנפתחת הדרך, וכל המניעות בטלות לגמרי.

"וְקָרָא אֶת כֻּלָּם מִקָּטָן וְעַד גָּדוֹל כָּל מִינֵי הַחַיּוֹת וְשָׁאַל אוֹתָם, וְכֻלָּם הֵשִׁיבוּ, שֶׁלֹּא רָאוּ" - כי 'חיות' זה ענין של ארציות הגשמיות, מה חיות מבינות?... וכי יש להן שכל?!...

אמנם הטביע הקב״ה בבריאה שתהא אפשרות לאלף חיות [כמו שמוצאים שעושים קרקסים, ורואים פיל רוקד וכו׳...], והחיות עושים כל מיני דברים משונים וכו׳, אבל זה לא אומר שיש להן שכל... משא״כ לאדם יש שכל, יש לו את כח הדיבור, וכזה הוא מובדל מן החיה ובהמה, א״כ בוודאי שזה מה שאומרות החיות, ומה לי להקשיב להן...

״וְאָמַר לוֹ״ האדם המשונה **״רְאֵה שֶׁשְּׁטוּת סְפֹרוּ לְפָנֶיךָ״** - הוא שוב מנסה להחליש דעתו ולומר לו שכל העניין הוא שטות, ועתה מנסה להניאו בכמה מיני לשונות שונות: **״אִם תִּשְׁמַע, שׁוּב לַאֲחוֹרֶיךָ, כִּי בְוַדַּאי לֹא תִמְצָא, כִּי אֵינֶנּוּ בָּעוֹלָם״** - האדם המשונה השתמש פה בכמה וכמה מיני לשונות של מניעה ועיכוב, העיקר להניא את השני למלך שלא ימשיך בחיפושו אחר הר של זהב ומבצר של מרגליות, והלימוד לכל אחד הוא: הס״מ מנסה בכל כוחו להחליש דעת הדעת ולומר לו ״אתה לא יכול ללמוד תורה, אתה לא יכול להתפלל, אתה לא יכול להיות איש כשר, זה לא באפשרותך״... ומנסה בכל דרך איך לגרום לאדם ליפול מעבודתו ולהפסיקה לגמרי, ואשרי האדם שזוכה להיות מקורב לצדיקים, וזוכה לקבל את השכל והדעת הנכונה ולדעת **״שבוודאי יש״** - כמו הלשון הנ״ל של השני למלך, שהוא לא התייחס לכל אלו המניעות, ואפילו אחר דברי האדם המשונה הנ״ל, מספר רבינו: **״וְהוּא הִפְצִיר מְאֹד וְאָמַר, שֶׁבְּהֶכְרֵחַ הוּא בַּנִּמְצָא בְּוַדַּאי״** - היינו שהוא ידע היטב שאסור לו ליפול בדעתו, הנה אותו אדם מנסה לשבור אותו, אבל **״בהכרח בוודאי הוא בנמצא״**, א״כ מה לי לשים ליבי לדברי ההבל של היצר הרע?!...

מספר רבינו: **״אָמַר לוֹ (הָאָדָם הַמְשֻׁנֶּה לְהַשְׁנִי לַמֶּלֶךְ): הִנֵּה בַּמִּדְבָּר נִמְצָא שָׁם אָחִי, וְהוּא מְמֻנֶּה עַל כָּל הָעוֹפוֹת, וְאוּלַי יוֹדְעִים הֵם מֵחֲמַת שֶׁהֵם פּוֹרְחִים בָּאֲוִיר בְּגָבְהָּהּ, אוּלַי רָאוּ הַר וּמִבְצָר הַנַּ״ל, וְתֵלֵךְ אֵלָיו וְתֹאמַר לוֹ, שֶׁאֲנִי שְׁלֻחָתִי אוֹתְךָ אֵלָיו״** - כאן רואים איך שאם אדם עקשן, סוף כל סוף הכל מתהפך, וכנ״ל, שזוכה להתקדם אט אט, והוא מבחין איך שכל אלו המניעות זה רק כדי לשבור אותו, ואם יהיה עקשן - יצליח!

הנה עתה הוא מתחיל לחפש את האדם שממונה על העופות, ובשונה מעניין החיות הנ״ל - עופות זה עניין יותר עדין, ענין רוחני, משא״כ חיות זה ענין של ארציות וגשמיות. כי עוף הוא איננו שקוע כ״כ בארציות כמו

חיה ובהמה, אלא הוא מרחף בשמים, שזה ענין של רוחניות, ענין של אדם שכה מעט לזכך את עצמו, והוא כבר נמצא בעניין של רוחניות.

ולכן מוצאים שהמלאכים משולים לעופות, כי גם הם מעופפים, וכן מצינו שהצדיקים נקראים עופות, וכמו שכתוב: "והעוף **ירב** בארץ" - **'ירב'** אותיות **'רבי'**, וכדאיתא בזוה"ק (בראשית יג. מו:) **גבי הכתוב** (בראשית א, כ) "וְעוֹף יְעוֹפֵף" שזה ענין הצדיקים הקדושים, שהם זוכים לדברים רוחניים - כאותו עוף המעופף בשמים.

[רבינו ז"ל אומר (ספר המידות, אות גאוה, סעיף יח): **סגולה לגאוה - שיסתכל על השמים**; כי זה ענין שאדם זוכה להביט אל השמים, ולא שקוע בארציות האדמה, מביט אל השמים וממילא נופלת עליו שפלות, זוכה לביטול מדת הגאוה, כי רואה נפלאות הבורא יתברך שמו. עוד אומר רבינו (שם, אות אמונה, סעיף יד): **כשתסתכל במים כשהם זכים ובהירים תזכה לאמונה חכמים**; מה הכוונה? שע"י שאדם מרים עיניו ומסתכל על השמים כשהם זכים ובהירים [כמו שמצוי הרבה], ומתחיל להתבודד אל הקב"ה: **רבש"ע, תזכה אותי שאזכה לאמונת חכמים זכה ובהירה כמו שהשמים עכשיו זכים ובהירים**! עי"ז זוכה שנמשכת עליו אמונת חכמים, וממילא יזכה עי"ז לאמונה שלימה בו יתברך, כי ע"י אמונת חכמים - זוכין לאמונה בהקב"ה, כי הא בהא תליא, כדאיתא במכילתא על הפסוק (שמות יד, לא) "וַיַּאֲמִינוּ בַּה' וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ" - המאמין ברועה ישראל, רועה נאמן, כמאמין במי שאמר והיה העולם; זה ענין של הסתכלות על השמים, בחינת עופות העפים בשמים].

מספר רבינו: "וְהָלַךְ כַּמָּה וְכַמָּה שָׁנִים לְבַקְּשׁוֹ" - כאן רואים את גודל הסבלנות ואריכת אפיים שהיה לו, שהוא לא התייאש, ועתה - אחר שאמר לו האדם המשונה גבי אחיו - הוא הולך ומחפש את אותו אח, אולי הוא יאמר היכן ההר של זהב ומבצר של מרגליות, והוא לימוד נפלא לכל אחד ואחד, כמה צריך לילך בסבלנות, ולא להישבר כלל וכלל!

"וּמָצָא שׁוּב אָדָם גָּדוֹל מְאֹד, כַּנַּ"ל, וְנָשָׂא גַּם־כֵּן אִילָן גָּדוֹל, כַּנַּ"ל. וְשָׁאַל אוֹתוֹ גַּם־כֵּן כַּנַּ"ל, וְהֵשִׁיב לוֹ כָּל הַמַּעֲשֶׂה וְשֶׁאָחִיו שִׁלָּחוֹ אֵלָיו. וְהוּא דָּחָה אוֹתוֹ גַּם־כֵּן, כִּי בְּוַדַּאי אֵינוֹ בַּנִּמְצָא. וְהוּא הִפְצִיר אוֹתוֹ גַּם־כֵּן" - היינו שגם הוא ניסה לשבור אותו ולדחות אותו מן הקדושה, לומר לו שבוודאי אינו בנמצא, ולמה לו

לטרוח לשווא, אבל השני למלך לא מתבלבל, כי הוא יודע שבוודאי ישנו!

ועתה שוב אנו מוצאים איך שע"י עקשנות אמיתית, סוף כל סוף המניעות בטלות לגמרי, וכמו שמספר רבינו: "וְאָמַר לוֹ (הָאָדָם הַזֶּה לְהַשֵּׁנִי לַמַּלְכוּת): הִנֵּה אֲנִי מְמֻנֶּה עַל כָּל הָעוֹפוֹת; אֶקְרָא אוֹתָם, אוּלַי יוֹדְעִים הֵם. וְקָרָא כָּל הָעוֹפוֹת וְשָׁאַל אֶת כֻּלָּם מִקָּטָן וְעַד גָּדוֹל, וְהֵשִׁיבוּ, שֶׁאֵינָם יוֹדְעִים מֵהַר וּמִבְצָר הַנַּ"ל" - היינו שגם הם טוענים שאינו בנמצא כלל, כי לפעמים ישנם מניעות אפילו מאנשים רמי מעלה, כי כאמור לעיל, ענין של עופות הוא משול לרוחניות ולצדיקים וכו', אבל גם לעופות - יש את הגבול עד היכן הם טסים, הנשר עף מעל כולם - אבל יש לו ג"כ גבול וצמצום, אבל יש את נקודת הצדיק האמת הגבוהה מכולם.

כי גם בין הצדיקים יש את נקודת הצדיק האמת, כמו שאומר רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן, חלק א, סימן נו): שיש את הצדיק האמת שיש לו ממשלה על כל העולם, ולא רק זה אלא גם על כל צדיקי הדור, ולא יודעים ממנו, ואף מזלזלים בו וכו'; ומסביר ר' נתן (ליקו"ה ברכה"ש) שזה ענין נקודת הצדיק האמת שבין הצדיקים, שזו נשמת רביה"ק, שהוא יחזיר את כל העולם כולו בתשובה. וכשאדם מקרב עצמו אל זה הצדיק, וחותר אחר הר של זהב ומבצר של מרגליות, אל לו לשים אל לבו שום דברי מניעה, אפילו שבא מגדולים וכו', אלא יבין היטב מה לפניו, וכמה עליו לחוס על נשמתו, שהנה יש צדיק שמזכה אותי בכ"כ הרבה אוצרות, על ידו אוכל להוציא נשמתי מן השבי, לזכות להגיע להר של זהב ולמבצר של מרגליות, א"כ למה שאטעה את עצמי ח"ו?!

ממשיך רבינו לספר: "אָמַר לוֹ" האדם המשונה "הֲלֹא אַתָּה רוֹאֶה שֶׁשְּׁבוּדַאי אֵינֶנּוּ בָּעוֹלָם" - גם הוא מנסה להניאו מכך, שיפסיק מלחפש אחר הקדושה רח"ל, "אִם תִּשְׁמַע לִי, שׁוּב לַאֲחוֹרֶיךָ, כִּי שְׁבוּדַאי אֵינֶנּוּ" - זו דרכו של היצר הרע שמנסה לייאש את האדם ולומר לו שבוודאי אין זה בנמצא, ואין ביכולתו להגיע לכל זה, וכלך לך מדרך זו, אבל מספר רבינו: "וְהוּא (הַיְנוּ הַשֵּׁנִי לַמַּלְכוּת) הִפְצִיר אוֹתוֹ וְאָמַר, שֶׁשְּׁבוּדַאי יֶשְׁנוֹ בָּעוֹלָם" - השני למלך היה חזק מאד בעקשנות אמיתית, הוא לא התייחס כלל וכלל לדבריו של האדם המשונה, שליח הס"מ, שמנסה למנוע ממנו מלהגיע אל יעדו הקדוש, הוא יודע היטב

"**שבודאי ישנו בעולם**"! אסור להתייאש!

כל זה מלמד אותנו רבינו הקדוש, וכמה עלינו לשבח לאדון הכל שזיכנו להתקרב לרבינו ז"ל, וכמה עלינו להודות להקב"ה בכפל כפליים שזכינו להתקרב לרבינו על ידי מוהרא"ש הקדוש, ויש השומעים זאת ואומרים "הרי זו גזענות"... אבל לא כן הדבר, כי מוהרא"ש הקדוש גלה לנו את האור של רבינו באופן נפלא ופשוט עד מאד, לציית לרבינו ז"ל בתמימות ופשיטות גמורה ללא שום חכמות והשכלות שונות וכו', מה שרבינו אומר - עושים, רבינו אמר לעבור ולטייל בכל חלקי התורה הקדושה - זה מה שעושים, רבינו אמר "אין צריכים בלימוד אלא רק האמירה בעלמא" - זהו זה! ומבטיח רבינו "וממילא יבין" - סוף כל סוף תזכה להבין! אל תיכנס בכל מיני חכמות שונות "רבינו לא התכוון כך, לא בדיוק"... תמימות ופשיטות גמורה!

ואם יזכה אדם לציית לכל דברי הצדיקים, ויהיה עקשן גדול מאד כנגד כל המניעות המתגברות, יזכה סוף כל סוף להוציא נשמתו מן הטומאה, יזכה להגיע להר של זהב ומבצר של מרגליות, וכמו שמסיים רבינו את הסיפור - אחר שלא התייאש והמשיך לחפש - "**ולבסוף הוציאה**", הוא זכה להוציא את הבת מלך, אבל איך עשה זאת - את זה לא גילה רבינו, כי זה נמסר ביד כל אחד ואחד כפי בחינתו, שיזכה להוציא בת מלך משביה, לגאול את הנשמה שלו מן הטומאה ולהעלותה אל הקדושה.

וזה סובב והולך ג"כ על בחור שצריך להתחתן, והנה קמים מניעות ועיכובים ורוצים לדחותו ולמנעו וכו' ולומר לו שאינו בנמצא בוודאי וכו', אבל הוא צריך להיות עקשן גדול ולעשות את שלו בעבודת ה' - תורה, תפילה, השתדלות המוטלת עליו, ולדעת "**שבוודאי נמצא**", רק עליו לבטל דעתו לגמרי, לציית לדברי הצדיקים, ובוודאי יזכה סוף כל סוף להגיע אל יעדו הנכסף, איש כפי בחינתו.

הקב"ה יעזור לנו, שנזכה להיות מקורבים באמת לרבינו, ולציית לכל דבריו, ונזכה בזכות זה לצאת מן הגלות, ולהיגאל גאולת עולם, אמן!

***

לכל ענייני הגיליון, ולקבלתו מדי שבוע באיימייל,
ולהשתתפות בהדפסת ספר "דרכי איש" חלק א':
s0584563404@gmail.com